

Nr 279.

Av fru **Gärde Widemar m. fl.**, *angående upphävande av 16 § 2 mom. 1947 års allmänna familjepensionsreglemente.*

Enligt 1947 års allmänna familjepensionsreglemente § 16 2 mom. skall i vissa fall ske en reduktion av den familjepension eller livränta, som utgår efter avliden befattningshavare. I de fall att vederbörande efterlevande själv innehar med tjänstepensionsrätt förenad anställning eller åtnjuter antingen tjänstepension eller tjänstelivränta eller ock familjepension eller familjelivränta enligt familjepensionsreglementet eller andra familjepensionsbestämmelser såsom anhörig till annan befattningshavare skall familjepensionen eller livränteförmånen nämligen, där ej Kungl. Maj:t i särskilt fall annorlunda förordnar, minskas med en fjärdedel, dock högst med beloppet av den förmån, som föranleder minskningen.

Denna bestämmelse överfördes till 1947 års allmänna familjepensionsreglemente oförändrad från 1941 års allmänna familjepensionsreglemente. Redan vid tillkomsten av detta senare rådde dock stor tveksamhet angående lämpligheten av en dylik reduktionsregel. Denna tveksamhet tog sig bland annat uttryck däri, att statskontoret i sitt yttrande över 1938 års pensionssakkunnigas förslag bestämt avstyrkte bestämmelsen och i samband därmed uttalade: »Med hänsyn till familjepensionens karaktär av en av befattningshavarna själva kollektivt bekostad försäkring borde familjepensionen under alla förhållanden lämnas orörd».

Under den tid ifrågavarande reduktionsregel varit i tillämpning har den för pensionstagarnas del kommit att framstå som synnerligen otillfredsställande och olycklig till sina verkningar. Bestämmelsen, som verkar som en i vissa fall företagen behovsprövning av familjepensionen, innebär, att änkor eller änklingar efter statstjänstemän, därest de själva inneha t. ex. ordinarie statsanställning, komma i sämre läge än om de vore extra statstjänstemän eller hade privat eller kommunal anställning. Det lär ha förekommit, att en änka med extra anställning i statstjänst hemställt att få behålla denna anställningsform i stället för att övergå till ordinarie tjänst utslutande i avsikt att undvika reduktion av familjepensionen efter mannen. Då man tydligen icke ansett möjligt eller lämpligt att införa en generell behovsprövning för erhållande av familjepension, synes det önskvärt,

att någon reduktion icke heller skedde i de fall, som avses i bestämmelsen i fråga.

Verkningarna av reduktionsregeln ha hittills varit föga beaktade. Allt eftersom det blivit allt vanligare med kvinnliga gifta statstjänstemän kommer problemet dock att få allt större praktisk betydelse.

Vid bestämmelsens tillkomst torde uppfattningen, att pension från staten — i varje fall till viss del — vore att betrakta som understöd och därför endast borde utgå vid behov, ha influerat på utformningen. Numera, då riktigheten av denna princip starkt ifrågasättes och pensionsförmåner med rätta kommit att betraktas som intjänade löneförmåner, ha de skäl, som år 1941 anfördes av statskontoret, fått ökad giltighet. Det synes oss därför som om anledning saknades att längre bibehålla bestämmelsen i fråga.

På grund av vad sålunda anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta, att § 16 2 mom. måtte utgå ur 1947 års allmänna familjepensionsreglemente.

Stockholm den 23 januari 1949.

Ingrid Gärde Widemar. P. Hj. Fagerholm.

Folke Nihlfors.
